

Elke bewerking die de grond ondergaat, is er eigenlijk één te veel. De beste grond is een grond die tijdens het planten optimaal ligt en dan in jaren geen bewerking meer ondergaat. En als het dan eens nodig is, moet goed duidelijk zijn wat het doel is van de grondbewerking.

Grondbewerking mag geen gewoonte zijn

Tekst: Henk van den Berg,
teelt- en bedrijfsadviseur
Fotografie: René Faas

Is de grondbewerking bedoeld om structuurbederf te herstellen of om vuile grond naar onder te brengen? Of is de bewerking alleen maar bedoeld om makkelijker te kunnen planten? Daarnaast is het belangrijk om te weten hoe de opbouw van een goede grond er precies uit moet zien. Pas dan kan worden nagedacht over de methode om deze situatie te bereiken. Een grondbewerking mag dus nooit een handeling zijn die uit gewoonte gebeurt.

DE BESTE OPBOUW

Naast een goede organischestofvoorziening en drainage is ook de puur fysieke opbouw van de grond belangrijk voor een goede groei. Een goede grond kan gemakkelijk zijn water kwijt, maar is opdrachtig genoeg om in tijden van droogte voldoende vocht naar boven te brengen, zodat niet constant beregend hoeft te worden. Natuurlijk

heeft ook de grondwaterstand hier invloed op. Als deze te diep is, zal er nauwelijks sprake zijn van opdrachtigheid. Toch is het ook belangrijk dat het water wegkan bij overvloedige regenval, maar de grond niet direct droog is als het even niet regent. Het belangrijkste bij een goede structuur is geleidelijkheid. Eigenlijk moet de grond van boven naar beneden steeds een beetje vaster worden, zonder grote overgangen. Er mag dus geen iets vastere laag tussen zitten. Een vaste laag verstoort de afwatering, maar ook de opdrachtigheid. Minder bekend is dat een losse laag eigenlijk precies hetzelfde doet. Tijdens wateroverlast zal het water zich in deze losse laag verzamelen en niet verder wegzakken. Als deze situatie lang aanhoudt, zal deze laag inklinken en een zeer vaste ondoordringbare laag vormen. Ook voor de opdrachtigheid is een losse laag negatief. Het water dat door de capillairen omhoogkomt, zal door de grovere structuur in de losse tussenlaag verzamelen en niet verder stijgen. Een losse laag ontstaat als er geploegd wordt terwijl de bovenlaag

te los ligt. Deze losse laag wordt dan onder in de grond gelegd.

Een grote overgang ontstaat ook als steeds dezelfde grondbewerking wordt toegepast. Op die manier wordt de grond steeds tot dezelfde diepte losgemaakt en de grond eronder blijft vast. Omdat je niet een steeds diepere grondbewerking kan toepassen, is een andere oplossing nodig. Woelen of moren is zo'n 'tussengrondbewerking'. Als deze ongeveer 10 cm dieper wordt uitgevoerd dan de gangbare bewerking, ontstaat er een middenlosse tussenlaag die de overgang van losse naar vaste ondergrond verkleint.

PLANTBED

Om makkelijker te kunnen planten wordt de grond vaak gefreesd. Frezen is eigenlijk geen grondbewerking, maar een manier om de grond zo te vermalen dat er een werkbaar laagje ontstaat. Dit laagje moet zo ondiep mogelijk zijn en er mag tussen het frezen en planten geen regen vallen. Na het planten moet de grond weer goed vastliggen. Te los planten veroorzaakt meer problemen dan te vast.